

6. Бестеров А.А. О совершенствовании системы физической подготовки в Советской Армии. // Тез. докл. Итоговой науч. конф. института за 1985 г. - Ленинград: ВДКИФК, 1986. - С. 30-31.
7. Astrand P. Aerobic work capacity in men and women with special reference to age. *Acta Physiol. Scand.* - 1960. Suppl. 169.
8. Shephard R.J. *Physical activity and aging* (2nd ed.). - London: Croom Helm, 1987.
9. Sportverlag, 1994.-P. 137-148.

АНОТАЦІЯ

На основі узагальнення досвіду і отриманих експериментальних даних відкрито організаційні засади побудови навчально-тренувального процесу з елементами вищих навчальних закладів МВС України, методи управління фізичними навантаженнями, дана характеристика техніко-тактичним діям та прийомам в розвитку психофізичних якостей.

ФОРМУВАННЯ РУХОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

ТЕТЯНА МАЛЕНЮК

Кіровоградський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка

Фізичне виховання спрямовано на зміцнення здоров'я дітей, вдосконалення процесу росту та розвитку організму, шляхом створення для нього найсприятливіших умов.

Кожен віковий період має свої особливості у будові, функціях окремих систем та органів [1, 3]. У процесі росту та розвитку організму рухові здібності формуються нерівномірно, величини їхніх річних приростів неоднакові у різні вікові періоди [2, 4]. Результати проведених досліджень визначили, що молодший шкільний вік найсприятливіший для формування швидкісних, швидкісно-силових здібностей, спритності та гнучкості. Проте, тільки у середньому та старшому шкільному віці діти досягають максимальних показників швидкісних, силових та швидкісно-силових здібностей.

Із віком рухові здібності диференціюються і внаслідок цього виявляється сильність дитини до певного виду рухової діяльності. Тому для зацікавленості дітей систематичними заняттями фізичною культурою необхідно брати до уваги анатомо-фізіологічні, психологічні особливості та закономірності розвитку рухових здібностей.

Мета дослідження – прослідкувати зміну показників рухових здібностей хлопчиків від 7 до 15 років.

У обстеженні брали участь 2574 хлопчики у віці від 7 до 15 років м. Кіровограда. Рухові здібності дітей визначалися за результатами тестування, відповідно до Державних тестів.

За результатами тестування було прослідковано основні зміни показників рухових здібностей у хлопчиків молодшого та середнього шкільного віку. Зміни показників у хлопчиків у %, по відношенню до 7-річного віку, представлено на рисунку 1.

Аналізуючи показник силової витривалості м'язів тулуба, нами виявлено тенденцію до нерівномірної зміни результатів. Найбільше зростання показника відмічено у хлопчиків віком від 9 до 10 років – на 45,9%. Рівномірне зростання показника виявлено у хлопчиків від 7 до 9, від 10 до 12 та від 14 до 15 років – відповідно 11,8%, 3,8% та 6,0%. У хлопчиків від 12 до 14 років показник нижче від даних 11-річних на 3,0%.

За показником силової витривалості м'язів згиначів рук відмічено загальну тенденцію до прогресивних змін. У хлопчиків від 7 до 8 та від 13 до 14 років зростання показника найбільше – 71,8% та 41,3%.

Значне зростання показника силової витривалості м'язів розгиначів рук виявлено у хлопчиків від 7 до 8 та від 9 до 10 років, яке становить 49,2% та 76,5%. Проте показник 14-річних хлопчиків на 8,7% нижчий від результатів 13-річних.

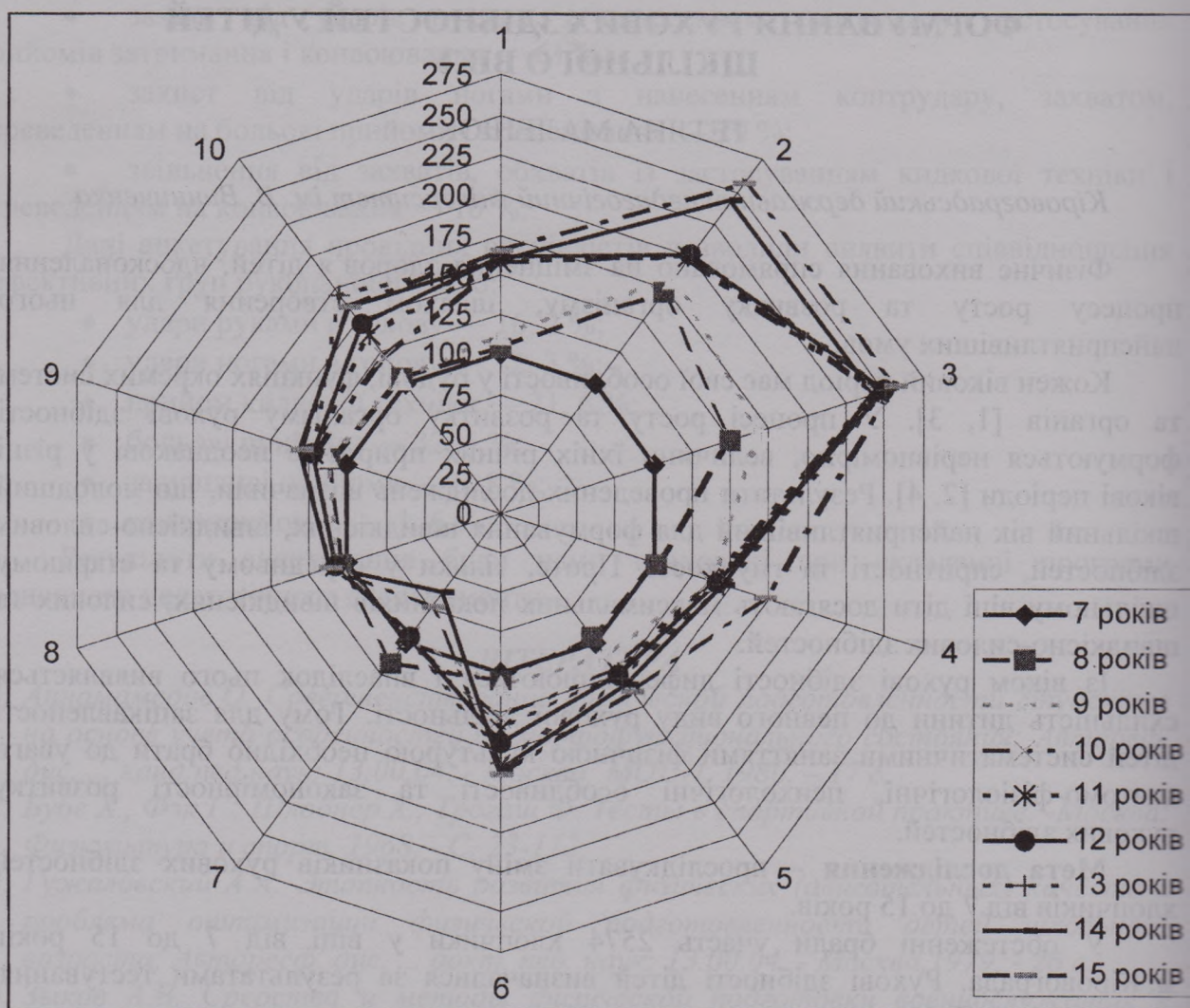

Рис. 1. Зміна показників рухових здібностей хлопчиків 7 – 15 років

Примітка: 1 – піднімання тулуба в сід за 1 хв., 2 – підтягування у висі, 3 – згинання і розгинання рук в упорі лежачи, 4 – вис на зігнутих руках, 5 – стрибок

угору з місця, 6 – стрибок у довжину з місця, 7 – нахил тулуба уперед, 8 – біг 30 м, 9 – човниковий біг 4x9 м, 10 – біг 1000 м.

Для показника статичної сили м'язів рук хлопчиків від 8 до 9, від 10 до 11 та від 14 до 15 років характерно найбільше зростання – 38,4%, 24,9% та 26,2%. У віковому періоді від 9 до 10 років відмічено зниження показника на 2,7%.

Розглядаючи показник вибухової сили (стрибок угору з місця), ми виявили тенденцію до його рівномірного зростання у хлопчиків від 8 до 15 років на 41,2%. Водночас у період від 7 до 8 років показник зменшується на 4,7%. За показником вибухової сили (стрибок у довжину з місця) відмічено найбільше зростання у хлопчиків від 9 до 10 та від 12 до 13 років – на 19,5% та – на 13,1%.

Аналіз даних гнучкості показав різноспрямовані зміни у хлопчиків даного віку. У період від 7 до 8, від 9 до 11, від 12 до 13 та від 14 до 15 років виявлено зростання гнучкості на 16,5%, 0,7%, 2,2% та 12,1%. Водночас у дітей 8-9, 11-12 та 13-14 років спостерігається зниження результату на 20,2% 1,9% та 36,0%.

За показником швидкості виявлено найбільше зростання у дітей від 7 до 9 та від 13 до 14 років – відповідно – на 6,1% та – на 4,2%.

Проаналізувавши показник спритності, ми зазначили прогресивні зміни у хлопчиків від 7 до 14 років. Найбільше зростання результату виявлено від 7 до 8, від 9 до 10 та від 13 до 14 років на 11,6%, 8,7% та 7,5%. Однак, у період від 14 до 15 років виявлено регресивні зміни показника на 1,0%.

Для показника загальної витривалості характерно різноспрямовані зміни. Так, у хлопчиків від 8 до 9 та від 13 до 14 років спостерігається зниження результату на 1,6% та – на 9,4%. Найпрогресивніші зміни спостерігалися у період від 12 до 13 років – 22,0%.

Висновки. Таким чином, формування рухових здібностей відбувається нерівномірно, найпрогресивніші зміни показників рухових здібностей у дітей шкільного віку відбуваються за період від 7 до 9 і від 13 до 14 років.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Возрастная физиология и школьная гигиена: Пособие для студентов пед. ин-тов / А.Г. Хрипкова, М.В. Антропова, Д.А. Фарбер. – Москва: Просвещение, 1990. – 319 с.*
2. *Волков Л.В. Методика воспитания физических способностей учащихся. – К.: Радянська школа, 1980. – 103 с.*
3. *Гигиена детей и подростков / Под ред. Сердюковской. – Москва: Медицина, 1989. – 318 с.*
4. *Гужаловский А.А. Основы теории и методики физической культуры. Учебник. – М.: Физкультура и спорт, 1986. – 365 с.*

FORMING OF THE MOTIVE ABILITIES OF THE SCHOOL AGED CHILDREN

TETIANA MALENUK

Kirovograd State Pedagogical University named after Vynnychenko

In the article, it has been determined the regularities of forming of the motive abilities of boys of 7 – 15 years old, it has been analyzed changes of their indicators.